

Kaart van de Bersacques

(Anno 1624)

Figuratieve kaart van het aartshertogelijk kasteel en de warande van Tervuren, toe te schrijven aan Lowys de Bersacques, die gezworen landmeter was van zijne Koninklijke Majesteit van Spanje. Het is een op doek geschilderde, prekadastrale plattegrond waarop we de – te onteigenen – percelen zien, die in aanmerking kwamen voor de uitbreiding van de warande. De palissade die de warande tot dan omheinde, staat duidelijk afgebeeld. Deze kaart is in voorbereiding van de bouw in 1625 van de eerste warandemuur, die vandaag nog grotendeels overeind staat.

Deze kaart werd voor het eerst vermeld door Nauwelaers in *Histoire de la ville de Vilvorde* (1941-1950) en daarna door E.J. Davidts in *Het hertogenkasteel en de warande van Tervuren* (1981). In 1965 had Davidts in zijn *Geschiedenis van de parochie Tervuren* reeds een gedeelte ervan (het marktplein en de kerk) laten afdrucken, evenwel zonder commentaar of bronvermelding. Dat gedeelte was herkomstig van een zwart-wit foto van bedenkelijke kwaliteit (het kasteel is volledig uitgewist). Een exemplaar ervan is later, via het fonds Drabs, in ons heemkundig archief terecht gekomen. Een paar jaar geleden is weerom een gedeelte van de kaart – ditmaal op kleurenfoto – opgedoken. Naast het dorpsplein en het Hof over 't Water (Robianokasteel) staan het Hertogenkasteel en de motte er ditmaal duidelijk op afgebeeld. Blijkbaar gaat het om de foto waarop Davidts alludeert in het naamregister van zijn werk uit 1981.

Deze twee fotografische reproducties vormen vandaag het enige gekende en onweerlegbare bewijsmateriaal. Verdere opzoekingen, gedaan in het Algemeen Rijksarchief, zijn evenwel tot nu toe vruchteloos gebleven.

Voor nadere informatie verwijzen we naar de vermelde werken van Nauwelaers en Davidts, naar Martijn Vandenbroucke, *De familie de Bersacques*, Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk, 2001 en Marc Gaij, *De eerste ommuring van de Tervuurse warande*, De Horen - Jaargang 2007 nr 4.

Marc Gaij

